

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
[negyed évre 3 kor.]

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Uj esztendő.

Máskor az érzelem megnyilatkozásának a napja; ma kell hogy az értelem, a higgadt, a rideg megfontolás megnyilatkozásának a napja legyen. Máskor szerencsét, boldogságot kívántak egymásnak az egyéni érzelem világ megnyilatkozásaképpen a magyar emberek, ma az egyéni szerencse és boldogság — kívánságnak a háttérbe kell szorulnia azért, mert ma az érzelem világa sodorta a válság elé a magyarnak legszentebb istenségét, a magyar hazát. Ma hidegeknek, ridegeknek kell lennünk; ma szívünk heves dobogását tul kell hangzania az ész nyugodt, csendes megnyilatkozásának. Mert önfiai a hazának sodorják veszedelembe a hazát, bátorítatva az egyik szomszédos állam megérdemelt zilált belügyei által. Pedig ez a tévedés, oly tévedés, amely rendesen következménye szokott lenni az érzelmek lázának. Az egyoldalúság tévedése, amely kelet felől égtisztulást látván, nem veszi észre a másik három világtáj felől hazánk egére rohanó viharokkal teljes felhőket, mert ámitó rokonszenveket látnak mindenütt melyek a világokat kormányzó egyéni és néperdekek ördögiesen hűséges takarói és mert mindebben a színes takarót, az álhűséget látja, mint a lépőknek menekülője az ingoványok feneketlen-ségét borító laza rétségeket.

De ne menjünk ilyen magas régiókba. Ne érzelegjünk mi se, bár ez az érzélgés csak látszólagos, mert a lényege a realis igazság. Ne gondoljunk arra a veszedelemre, amely keletről, az uralkodó államjogi elvek alapján fenyegetett bennünket, hanem gondoljunk azokra az életelvekre, amelyek nyugotrol törnek reánk azalatt, mig mi az államélet metafizikai igazságaival kacérkodunk.

Ez a közgazdasági háboru, melylyel már sikeresen kezdtük

felvenni a versenyt, de amely versenynek kerékkötője lesz az indokolatlan idealizmus, mely ex lexbe kerget és amely a külföld versenyének szabad teret biztosít a mi szent rajongásunk közepette. Szent szent ez a rajongás, de olyan, mint a rengetegben élő remete önsanyargatása, melynek vége nem más, mint az a pusztulás, mely a rengetegek vadainak ad a remete holttestében táplálékot.

Pedig nekünk, a magyar nemzetnek nem lehet célunk a szentté avattatás, hogy más államoknak példát adjunk. Nekünk célunk csak az élet lehet, melynek nem a metafizikai, hanem a realis élet feltételeivel kell megalkudnia, mely nem a történelem emlékeiből él, hanem a jelen aratásából, amelyből magot, csiraképes magot kell félre tennie a természet rendje szerint a jövő esztendőre csupán, de nem rakhat katakombákba magot, mert hiszen a katakombák magvai elvesztik csiraképességüket, mint ahogy a katakombákba légmentesen elzárt holttestek is csak mint kegyeletos emlékek hatnak, s a mindennapi életben is csak mint a muzeumok különlegességei szerepelhetnek. Ha pedig átadjuk a feloszlásnak, beledobjuk az élet mindennapi forgatagába a sirban, a máglyán, akkor felkeltik az élet törvényeinek erejét és mint emlékek, az élettörvényének isteni uralmában elvesztik történelmi jelentőségüket de egybe olvadva az étellel, alkalmazkodva a jelenhez új életet kelten k.

Az érzelem és az értelem harca ez. Az életé és az emlékezésé. A munkáé és a rajongásé. A rajongás, az emlékezés, az érzelem metafizikai törvényei szembeállitva mint ellenségek az értelem, az élet, a munka törvényeivel. Hogy a harcban melyik fél lesz a győztes, azt kérdezni fölösleges. Az életet még nem győzte le az emléke-

zés, a törhetetlen munkán erőt még soha sem vett a rajongás, az értelem mindig tulszárnyalta az érzelmeket.

Ez a kétségbeesett harc folyik most hazánkban, melyet mintha mumiák hadseregével akarna megvédeni a rajongás, az emlékezés, az érzelem.

Vannak esetek, mikor a mumiáknak ez a hadserege győz, de ennek a győzelemnek a jele mindig csak a sirkövekre rakott babérkoszoru, amely ha hervadhatatlan is de élettelen is. Pedig ma nekünk nem a sirkövek, a mauzoleumok koszoruirra van szükségünk, hanem virágos rétekre, kalászos mezőkre, gyümölcsökkel rakott fákra, szóval értelemre, munkára, életre.

Sajnos, hogy nem úgy ébredünk az új év első napjára, hogy mindégükünkben ez az igazság éljen. Vannak rajongók is, érzélgéssel telitettek. És még ez se volna talán baj, ha ezek a rajongók megelégednének az élet törvényei szerint nekik szánt munkássággal és csak üdíteni, táplálni, szórakoztatni akarnának. De baj az, hogy ezek ma uralomra törnek féktelenül és pedig abszolút uralomra.

Isten mentse meg hazánkat ettől az absolut uralomtól, nehogy a mai élettörvényeivel ellenkezésbe jutva, hazánk a pyramisok birodalmává váljék, melynek pyramisait mi magunk építjük magunknak, s amelyben a rajongás rabszolgáit a jelen étellel megalkuvó, s az étellel együtt haladó közgazdasági hatalmasok, ezek az örökéletű faraok temetik, hogy mint mumiákat mutogassák a jövő haladásának közepette az utókornak.

Mennyivel nyugodtabbak lehetnének, ha a szónoklatok, mint a pacsirta danája a szántó-velők fölött, hangzanának hazánk ege alatt. De ha ezt mától holnapra nem is remélhetjük, hadd kívánjuk hazánknak, hogy az új

év első napjaiban az ő esztendő zaja észrevétlenül olvadjon a munka zajába, vagy ha másképpen nem lehet a munka diadalmaskodjék minden áron.

Dugovich Imre.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, dec. 31.

— **Bajai politikai pártok ujéve.** A bajai szabadelvűpárt testületileg jelenik meg újév napján tb. elnöke, id. petői Szutrély Lipót kir. tanácsos és Ertl József pártelnök előtt, hogy a párt e két vezéréhez való őszinte ragaszkodását tolmácsolja. — A bajai függetlenségi Kossuth-párt szintén tiszteleg újévre Dreschler Gyula pártelnöknél, honnan Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő lakására vonulnak, s itt maga a pártelnök köszönti Rajk Aladárt. Mindkét helyen kétségkívül lelkesítő harci riadók fognak elhangzani a küszöbön levő képviselőválasztásra való tömörülésre.

— **Bajai képviselő jelöltek.** Mikközben a bajai ellenzék egyértelműleg Rajk Aladár országgyűlési képviselő nevével száll a küzdelembe újból, addig a szabadelvű párt jelöltjére nézve még mindig teljes a bizonytalanság. Emlegetik Gajary Ödönt és a vármegyének egy fölötté népszerű főurat. Ez utóbbi volna — nézetünk szerint — hivatva küzködő városunkat a szabadelvűség révébe és a boldogulás útjára terelni.

— **A mulató Baja.** Szilveszter éjjelét mulatozva töltötte el tout Baja. Az elite a Casino fényes estélyén adott egymásnak találkát, de igen szép közönség volt a Nemzeti szálloda termeiben is egybegyűlve. Mindkét helyt mulatozva, táncolva szűrték hajnalig a hegy levét.

— **Báli krónika.** Januárra a következő bajai mulatságok vannak jelezve: 7-én az I. nőgyűlet nagy bálja, melyen régi magyar táncokat produkálnak, 31-ére a Casino bál, mely igen fényesnek ígérkezik.

— **Bajai rovatunk új iránya.** Ez a rovat, mely kizárólag bajai szabadelvű politikát üzött mindmáig, újévtől kezdve behatóan fog foglalkozni Baja város minden kulturális és gazdasági kérdésével is.

Főtémánk természetesen továbbra is a Baja város jövő fejlődésére egyedül óhajandó *szabadelvű politika* propagálása marad, de lesz rá gondja bajai szerkesztőnknek, hogy helyet

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

!!!! Újévre !!!!

Ebben a szük esztendőben legalkalmasabb újévre ajándék ugy felnőtteknek mint gyermekeknek: **czipó, kalap, ing, nyakendő és sok-sok más czikkél,** amelynek sokkal jobb hasznát vehetik, mintha csecsebecsét és játéktárgyakat veszeek és ha bámulatos olcsón akarják beszerezni ugy o o o teljes bizalommal forduljanak a o o o

Versenýáru üzlethez Szabadka,
Papucs-piac, Sztojkovics ur főközlete mellett
Cylinder vasalás 15 kr.

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

találjon itt minden probléma, mely Baja városára üdvös és a polgárság érdekeit szolgálja.

Bajai rovatunkat továbbra is *Spitzer Zoltán* hirlapíró szerkeszti.

A választások.

Budapest, 1904. dec. 31.

A két esztendő obstrukciós hadjárat egyelőre Tisza gróf javára dönt el. A kormányelnök téli választásra készül költségvetés és indemity hiányában. Evvel az obstrukció ellen olyan megtorló eszközt alkalmaz, a melyhez elődei, Széll Kálmán és Héderváry gróf nem óhajtottak volt nyulni. Tagadhatatlan azonban, hogy a kormányoknak ex-lex-választásoktól való irtózása volt az, a mi éppen az obstrukciót táplálta és nagyra növelte. — Az obstrukció egyenesen legyőzhetetlen volt, a mig az ex-lex-választásokat olyan ismeretlen országnak tartották, a melyből kormány ép bőrrel vissza nem kerülhet. Most végre ez a szent félelem véget ért és általános a hit, hogy evvel fel is fedeztük azt a fegyvert, a melylyel végre-valahára az obstrukció halálra leszen sebezhető.

Kétségtelen, itt-ott felvetik a kérdést, — hogy tulajdonképen mit is nyerünk az új választások által? Hiszen a választások legfeljebb újból többséget eredményeznek egy kormánynak, mely többséggel eddig is rendelkezett! Ha pedig ez a többség a régi házban nem segítette diadalhoz a kormányt, miért segítené győzelemhez az új képviselőházban?

Megengedjük, hogy a pártok számaránya sem fog jelentősen megváltozni. Ám ez sem jelenti, — hogy az új választás után a pártok ugyanazokból a férfiakból is fognak állani. Nem új pártok, de új férfiak lesznek az új képviselőházban és ez nem valószínű, hogy ezek az új férfiak jobbról is, balról is, mindenben úgy fognak cselekedni, — a hogyan eddigelé többség és kisebbség cselekedett. Csak a távolabb állók előtt tűnik, hogy a magyar pártok maguktartása mindig egy és ugyanaz és céljaik állandóan azonosak maradnak. A tapasztalat mutatja, hogy választásról-választásra, — mennyire megváltoznak a harci eszközök és egyúttal a vezető személyiségek. Az obstrukció hősei közül nem egy kívül rekedhet ezúttal is a parlamenten.

És az obstrukció mindig félt a választástól. Egyetlen reménysége és bizodalma az volt, hogy a kormányok az ex-lex választásokba bele nem mennek. Ez a reménység hiunak

bizonyult. Azok az az ellenzéki urak a kiknek sikerül mandátumukat a választások viharából szárazra vinni bajosan fognak kedvet érezni ahhoz hogy a népitéletet maguk felett még egyszer provokálják. A veszedelem hogy a 'politikai-aréna porondjáról valaki végleg elsepertetik, a magyar választóközönség élénk temperamentumánál fogva mindig nagy. Éppen ezért a madátumok boldog tulajdonosai nem fognak a választás tüzeivel ismét játszani,

Egyről-másról.

— Budapesti levél. —

Írta: Lux Terka.

Budapest, dec. 30.

Késő éjszaka írom ebben az esztendőben önöknek utolsó levelemet s az éjszaka csendjében fantasztikus képek rajzolódnak elém, lámpám halványkék, virágos ernyőjéről.

Ennek az utolsó óráit élő esztendőnek tragédiái, komikumai, melyek jöttek elmúltak, mint a nagy erővel zuhogó vizesésnek habjai, s melyekről én egy esztendőnek során jól vagy rosszul, beszámoltam önöknek.

Egy év regénye, fájdalma, kínja, halála és a regénynek komikus epizód szerepei, anatómiailag ezekből a részekből áll minden esztendő. Vagy rövidebben mondva: könyvből és mosolyból. Egy selyemkötésű, szép külsejű, sokat ígérő könyv, felvágatlan lapokkal és sötét, szomorú, visszataszító, tragikus tartalommal a felvágatlan lapokon.

Az utolsó selyemkötésű könyvet immár elolvasta az emberiség. A titokzatos mese kaballsztikus titka nem izgatja már az elmét és sziveket, a lapok fölolvagva, a regény kiolvasva, millió szív, melyek lázasan, vágyaktól felcsigázva vették birtokukba az új regényt, elnémulva, kiengesztelődve, dermedten alusszák a regény folytatásának misztikus álmát.

Még egy néhány óra s a sors leteszi elejbünk az új könyvet. Mi van benne? ... Senki se tudja. Az életnek minden talpalatnyi földje a bizonytalanság kövével van kirakva s mi megyünk rajta kevélyen, biztos lépésekkel, pedig a legélesebb látó szem is vakon s a legfényesebb elme is gyarló tudatlansággal halad rajta. Amit mi egyesek és nemzetek céloknak nevezünk, csak vakon való tapogatózás a vég felé, keresése, még pedig öntudatlan keresése: az igazságnak. Csak hogy ezt nem emberi akarat és nem emberi elme fejti meg.

Végnélküli gondolata a szomorú, vagy megnyugvó okoskodásnak fogja el az embert, ezekben az utolsó órákban. Megoldatlan kérdései az elmúlt időnek, megoldva áll előttünk és boldogtalanabbá tett bennünket, mint voltunk az ismeretlen tudatlanságában. Azért jó és bölcs intézkedés az, hogy az Úr felettünk megújítja a remények, titkok és csalódások esztendőit. Egyfolytában csa-

lódni, nem bírnánk ki. Így, — illúzió mellett — még kellemes is. Éljen tehát az illúzió! Éljen az új esztendő, a reménységek hazug tavasza! Mert legalább ha hazug is, — de tavasz! ...

És most nézzük a hétköznapokat, mit csinálnak benne az emberek?

A pénzügyminiszter most már biztosan házasodik másodszor, miután az első házasságát törvényesen felbontotta. Az új kegyelmes aszonyról úgy beszélnek, hogy igen szép, igen sikkes asszony és érdekes valásu.

Az opera is igen sokat beszélt magáról. Vagy a művésznők akarnak verekedni, vagy a művésznőkért verekednek, mind a két incidens csinos és mulatságos, az bizonyos. És pikáns. Hogyne, ha már a szép, igazán szép és nagy Krammer Teréz is féltékenyekedik vagy idegeskedik? — Szamosi Elzára. Inkább mindenki az utóbbi állítást hiszi el. Az első, aligha.

És a ballerínáért való pofozkodása a grófnak! Uglátszik, a művészetben a lábakért is rámérnek az arcra.

Mindez azonban csak futó szenzáció. Az igazi, a tartós, az izgató: az új választások. Az existenciák ingadozása, megerősödése, új alakok felbukkanása, a harcok, a kétségbeesések vívódása a kenyérért, hatalomért, ez az örök emberi. Mert: nyers és vad.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1904. dec. 31.

A vasárnapi nappal ex-lexbe kerültünk, ami azonban nem igen izgatja a kedélyeket, mert hisz az ex-lex állapotát megszoktuk és természetünkön fogva a következményekkel törődni nem szoktunk. Aztán politikailag nem régen vagyunk a törvényen kívül való állapotban? De egyébként is fölfordult világot élünk. A szélsőségek találkozottak. Apponyi Albert gróf a Kossuth-párttal egyesül, hozzájuk csatlakoznak Szederkényiek is, akik pedig Kossuthékat eleddig mindig mint hazaáruló leszerelőket szidták bent a parlamentben és künn a kerületekben. Előrebocsájtottuk mindezt azért, mert értesülésünk szerint különösen ezekkel a dolgokkal foglalkozik majd holnap ujesztendei válaszbeszédében Tisza István gróf kormányelnök. A beszéd iránt nemcsak a szorosán vett politikai világ, hanem az egész ország érdeklődéssel tekinthet, de tekint is, mert parlament híján ellenőrzés nélkül, teljes tudatában a felelősségnek vállalja Tisza az ex-lexben való kormányzást és ezt is holnap fejti majd ki.

* * *

Az ellenzéki vezérek ma délelőtt tíz órakor Kossuth Ferenc elnöklésével ismét tanácskoztak a Kossuth párt körhelyiségében. A disszidenseket Darányi Ignác képviselte. A választások előmunkálatait folytatták és egész sereg jelöltet fogadtak. Az utóbbiakban köszönet nincs, mert a jelöltségre, a mandátum iránt való

beteges vágyakon kívül képesítésük egyáltalán nemcsak hiányos, de talán teljesen hiányzik.

* * *

Érdekes hír érkezett Ujvidékről. A szerbek az aktivitás mellett foglalnak állást és határozatukat január 9-én nagygyűlésen publikálni fogják. A szerbek éppen úgy mint a románok a házszabályok kérdéséhez nem foglalnak állást, sem ellene, sem mellette. A szerb nemzetiségi jelöltek listáját nyomban a nagygyűlés után adják ki és bizony sok kerületben zavart okoz majd ez az eddigi jelölésekre nézve.

* * *

Hieronimi Károly kereskedelmi miniszter ma elfogadta a Budapest hatodik kerületi szabadelyű választók által felajánlott képviselőjelöltséget.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai könyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Január 7. A gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 28. Az izralita nőegylet tánc mulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Január 8. Kath. legényegylet táncmulatsága, az egylet saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenve és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakegyletének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Előfizetési felhívás.

Harmadik éve szolgálja már a Bácsmegyei Napló a nyilvánosságot. Hűségesen, tántoríthatatlanul minden egyéni érdek befolyásától menten iparkodott előmozdítani az egységes magyar társadalom és a magyar kultúra szent érdekeit. Ebben a tekintetben megalkuvást eddig sem ismert és ezután még kevésbbé fog ismerni.

Célunk emellett, hogy Bács-Bodrogh vármegye és Szabadka város ügyeinek intézésében, a társadalmi életben és a közművelődés egész területén bizonyos nemesebb szempontok érvényesüljenek és hogy mindaz, amit az egészséges haladás megkövetel, rendelkezésére álljon a közönségnek.

Minden rovatunkat gondosság, tartalmasság és választékosság jellemzi főleg pedig tárgyilagosság, mely a közélet kötelező erkölcsstanát tartja szem előtt.

Mindennap érdekes, friss és magas színvonalon álló ujságot adunk a közönség kezébe. Az a szokatlan támogatás, amelyben a Bácsmegyei Naplónak része van, a közönség folytonos szeretete hatványozza a lelkesedést és az önrzetességet, melylyel e lap minden sorát írjuk.

Ezt a buzdító támogatást, bizalmat és szeretetet kérjük továbbra is a megye és város nagy magyar közönségétől. Tudásunk, becsvágyunk és lelkesedésünk ezután is ezé a közönségé marad.

A szerkesztőség.

Schnier Imre Vaskereskedése

Január hóban megnyilik

Rud cs-utca, Milinovics ház, aranyművesek sorában

Január hóban megnyilik

A Bácsmegeyi Naplóra január el
sejéttől fogva új előfizetést nyitunk
**Előfizetési ára pontosan házhoz
hordva.**

Egy évre ..... 12 kor.
Félévre ..... 6 "
Negyedévre ..... 3 "
A kiadóhivatal.

— **Személyi hír.** Bezerédy Ist-
ván főispán ma este Budapestről haza
érkezett.

— **Újévi üdvözlések.** Az újévi
napján a hivatalos Szabadka is el-
mondja — boldogságkívánatait. Sőt
talán ez az egyetlen nap, mikor a
társadalmi osztályok mintegy köte-
lesség szerűen különválnak, hogy az
össztársadalom vezetői előtt, mint a
társadalom különálló szervei fejez-
zék ki elismerésüket, s így hódul-
janak a társadalmi szervezet, a tár-
sadalmi rend szükségessége előtt.
A főispánt, a polgármestert holnap
is üdvözölni fogják, mint minden
évben. De üdvözölni fogják a testü-
letek külön előjárókat is. Bár csak
remélhetnénk, hogy az üdvözlések
eredménye az ellentétek megszü-
nése lesz.

— **Községátkebelezés.** Szilberek
(Bács-Bresztovác) bácsmegeyi közsé-
get az apatini járásból a hodzsághi
járásba kebelezték át belügyminisz-
ter engedélyével.

— **Halálozás.** Sulyos caapás érte
a belmunkatársunkat, Vajda Józsefet.
Édes atyja, Weitzenfeld Illés, Sza-
badka közszeretben és közbecsü-
lésben álló polgára, ma délután egy
heti szenvedés után jobb létre szen-
derült. Másfél héttel ezelőtt agyszél-
hűdés érte. Azóta gyermekei a leg-
odaadóbb szeretettel ápolták, de a
végzet úgy akarta, hogy egy más
világ boldogságába költözzék. Ennek
a másvilági boldogságnak a tudata
vigasztalja az élőket. A család a
következő gyászjelentést adta ki:

„Mély fájdalomtól meglögt szívvel
jelentjük összes rokonaink, barátaink
és ismerőseinknek, hogy a felejthe-
tetlen szeretett jó férj, apa, nagy-
apa, testvér, após és sógor *Weitzenfeld
Illés* hosszas szenvedés után 1904.
évi december hó 31-én délután 4
órákor életének 68. évében elhunyt.
Szeretett, felejthetetlen halottunk
földi maradványai 1905. évi január
hó 2-án d. u. 2 órákor fognak a
helybeli izr. temetőben örök nyuga-
lomra tétetni. Szabadkán, 1905. évi
január hó 1-én. Béke porán a; áldás
emlékére! *Weitzenfeld* szül. Beck
Berta hitvese, Vajda József, *Weitzen-
feld Lajos*, dr. *Weitzenfeld Félix*
Weitzenfeld Marcell, *Weitzenfeld*
Dénes gyermekei, *Weitzenfeld* szül.
Redner Kornélia, *Weitzenfeld* szül.
Kohn Elvira menyei, *Weitzenfeld*
Lacika unokája, *Weitzenfeld Katalin*
férjével *Braun Lipóttal*, *Weitzenfeld*
Éva özv. *Bergl Joelné*, dr. *Török*
Armin nejével *Spitzer Klárával*, *Weit-
zenfeld Adolf* nejével *Schutz Rozáliá-
val*, *Török Lipót Weitzenfeld Henrik*
Spitzer Rózával testvérei; Beck *Mimi*
özv. *Blitz Mórné*, özv. Beck *Ignácné*,
özv. Beck *Bernátné*, Beck *Lina* özv.
Stern Lipótné, Bec *Vilmos*, Beck
Zsófia férjével dr. *Hauser Mórral*,
Beck *Jakab* nejével *Ripper Rózával*,
Beck *Rózsa* férjével *Kunetz Alberttel*
sógorai és sógornői.“

— **A D. K. E. sorsjátéka.** A

Szell Kálmán, Pallavicini Ede őgróf
és Rákosi Jenő vezetése alatt álló
Dunántúli Közművelődési Egyesület
tudvalevőleg nagy sorsjátékot rendez
60,000 korona nyeresémmel. A két
főnyereményt már kiszemelte a Kam-
merer Ernő miniszteri tanácsos ve-
zetése alatt álló bizottság és e 30,000
korona, illetőleg 10,000 korona ér-
tékű díszes ékszerek egyelőre köz-
szemlére tétettek ki Lipp Gyula ék-
szerésznél (Budapest, IV. Koronaher-
ceg u. 18 sz.) A nyeresémtárgyak
sorában a Frank'in-Társulat értékes
konyvkiadványai is szerepelnek, s
azokról a társulat Bpest, IV. Egyet-
tem u. 4. sz. alatt rendez kiállítását.

— **A gőzgépezők és kazán-
fűtők** legközelebbi képesítő vizsgái
Szegeden január hó 22. napján d.
e. 9 órákor a Szeged alsóvárosi új
vizmű telepen fognak megtartatni.
A vizsgálati kérvények kellően fel-
szerelve a m. kir. ker. iparfelügyelősé-
ghez (Szilágyi utca 1.) beküldendők.

— **Tűz.** Ma délelőtt a zombori
kapunál tüzet jeleztek. A helyszínén
termett tüzoltók elfojtották a tüzet
s így a lángoknak csak két szekér
szalma és egy szekér polyva esett
martialékul.

— **Öngyilkosság.** Egy huszéves
hajadon akart ma megválni az élet-
től. A boldogtalan hajadont Pesics
Katalinnak hívták. Szeracsika oldat-
tal vetett véget életének. Öngyilkos-
ságának az oka ismeretlen.

— **Tombolaestély.** Holnap újévi
napján nagy tombolaestély estély
lesz Spitzer Ignác közkedveltségű
vendéglőjében. Már a tombolatár-
gyak értékessége is vonzóvá teszik
az estélyt, de még vonzóbbá vará-
zsolják a kitűnő siller és Csengő
Jani Szabadka első tambura zene-
karának muzsikája.

— **A Nemzeti kávéházat** esütör-
tőkön nyitja meg új tulajdonosa,
Halbrorh Adolf, A tulajdonos új be-
rendezéseinek a révén mindent el-
követett, hogy vendégei a legjobb
kiszolgálásban részesüljenek. Estén-
kint kitűnő zenekarok: Hasi Kálmán
Bodrics Miksa zenekari fogják szó-
rakoztatni a közönséget. Az italok a
legjobb minőségűek, szóval a tulajdo-
nos mindent elkövet, hogy a kávé-
házban eltöltött egy est oly
vonzóvá váljék, hogy másnap vendégei
akarátlanul is ismét a Nemzeti nagy-
szálloda kávéházában találkozzanak
csütörtök esti ünnepélyes megnyi-
tásra felhívjuk a közönség érdeklő-
dését.

— **Bernstein konzervek.** A
Bernstein név híre bejárata már szé-
les e hazát és a külföldet és ezt
csak kitűnő ugorka, paprika, para-
dicsom és dinya konzerveinek kö-
szönheti. Százüvegenként szállítja
konzerveit s ezzel Szabadkán szilárd
alapját vetette meg egy új iparág-
nak. Konzervei izetesekek, kitűnőek,
olcsók, hogy így fölöslegessé tegye
a háztartásokban a konzervgyártást.
Vizes és ecetes ugorka és paprika
konzervei utánozhatatlanok, s a konz-
ervált termények olyan üdék, mintha
csak néhány nap előtt rakták volna
üvegekbe. Aki egyszer vett Bernstein
gyárából, lemond arról, hogy maga
rakjon el télire ugorkát. A konzerv-
eket különböző nagyságu üvegekben
és hordókban a házhöz is szállítja

Bernsteinnek a Csantavéri-uton lévő
konzervgyára.

— **KUGLER BONBONOK** esi-
nos fadobozokban, egész frissen
kaphatók Zalán Béla droguistánál

Újév napján

Bodrics Miska zenekara
közreműködése mellett a

NEMZETI CASINÓ
nyilvános éttermében nagy

TOMBOLA- ESTELY.

A tombolatárgyak **Fülöp V. u^r**
kirakatában vannak kiállítva. — **Ki-
tűnő speciális erdélyi ételek,**
saját szüretelésű borok.
A nagyérdemű közönség szives
pártfogását kérve,

maradok tisztelettel

Ürmös B. Béla, vendéglős.

Milyen kenyeret együnk ?

Irta: Sátoriné Etelka.

Mottó: „Add meg a mi mindennapi
kenyerünket!“

Isten az embernek főtáplálékául
rendelte a kenyeret, mely a külön-
böző földrajzi fekvés alatt, habár
hasonló összetétellel, de különböző
alakban fordult elő. Nem mindenütt
sütnek ilyen szép alaku, dombos,
hasadt pupu kenyeret, mint nálunk.
sőt a déli vidékeken a kenyeret van
hivatva pótolni: a rizs, a datolya, a
füge, szágó-pálma, a hanán — mely-
nek éretlen gyümölcsét kemencében
kiszáritják s ez hasonló a mi ke-
nyerünkhöz, — a kenyérfa, bagolcsa-
lencse stb.

A mi mindennapi kenyerünket is
többféle gabnafajta lisztjéből erjesz-
tés által készítik, amelyek közül,
mint legizletesebb és legtáplálóbbat
a buza és rozslisztből készültet fo-
gom tárgyalni.

A buzaszem megőrölve lisztet ad.
A lisztet megszitálják, mely alkalom-
mal különválasztódik a buzamazag
héja, vagyis korpája; sőt a sűrűbb
szitán való átejtés után kivéteik
még a dercéje is, vagyis a buza
legtáplálóbb része, a benseő héja.
Ekkor visszamarad a fehérliszt, amely
az emberi szervezet fentartására
szükséges sikert legkevésbé tartal-
mazza, de a helyett annál több ke-
ményítővel bir. Pedig a buzamazag
héja, vagyis korpája és benseő héja,
vagyis dercéje, melyet a szitálásakor
elválasztunk és az állatokkal etetünk
fel: nagyobb táperővel bir, mint az
egész gabonaszem, vagy finom fehér
liszt; azaz 40% sikert tartalmaz.
Igaz, hogy a fehérliszt keményítő
szemcséje között is van eloszolva
siker, de az mindössze csak 10%.
Minél több a siker a lisztben, — s
ez a dercés lisztben van a legna-
gyobb mennyiségben, — annál ke-
vésbé szárad. Mert a siker, ha egy-

szer jól megnedvesedik, rendkívül
lassan szárad s a kenyérben a leg-
parányibb ür körül is szívós belést
képez és a víz elpárologását meg-
akadályozza; míg a fehér kenyér
kevesebb sikert tartalmaz s így ha-
marabb szárad, amikor s olyan,
mint a fűrészpör. A puha kenyeret
annyira szeretik az emberek, hogy
mindennap frisset ennének, ha le-
hetne, pedig a puha kenyér legke-
vésbé emészthető.

Melyik buzából nyerjük a legtöbb
sikert? Bizony kedves olvasóm, nem
a szemnek tetszetős, puffadt, duz-
zadt szemekből, de a rostálás al-
kalmával kihullott, eladásra kevés
értékű, laza, lapos, silány szemű
gabna adja a legsikerdusabb lisztet,
melyet pedig a tehetősebb gazda
többnyire állataival szokott elfogyasz-
tatni. Tehát milyen buzát örlessünk
s milyen lisztből süssük a legtáplá-
lóbb kenyeret? Mint fönnebb mon-
dám, a leglazább, könnyű, léhás bu-
zából; aztán a nyert lisztet csak
ritka szitán ejtsük át, hogy mind
benne maradjon az ember táplálé-
kára legszükségesebb derce, mely-
ben legtöbb siker van. Francia vegy-
tudósok fölfedezése szerint a korpá
és különösen a derce a lisztet vagy
kenyeret feloldja s így a gyomornak
emészthetőbbé teszi, mert bizonyos
erjesztő anyag van benne, — hisz
asszonyok élesztőt is készítenek be-
löle, — mely kis vízzel a kemence
melegénél, avagy emésztéskor a gyom-
or melege mellett lassanként a
liszt keményítőjét cukorra változ-
tatja. (Vége következik.)

A háboru.

A háborura vonatkozólag ma a
következő táviratok érkeztek a fő-
városba:

Sanghai, dec. 31.

A kínai kormány megbizta a ta-
otájt, hogy ragaszkodjék ahhoz, hogy
az oroszkonzul adja ki a kínai meg-
ölésével váolt orosz matrózt a ki-
nai hatóságoknak. Ha Oroszország
annak a kérésnek nem tesz eleget
és megsérti a semlegességet, akkor
Kína az oroszokat a kínai kikötőkben
sem védheti meg a japánok ellen.

Stockholm, dec. 31,

Az Aldebaran nevű gőzös ügyé-
ben, a melyet annak idején legény-
sége bevallása szerint az orosz ke-
leti tengeri hadsereg meglövöldözött,
a tengereszetügy minisztérium a té-
nyállás megvizsgálására bizottságot
küldött ki. — Az Aftonbladet hire
szerind a svéd kormány, miután a
bizottság beadta jelentését, megkérte
az orosz kormányt, hogy vizsgálta
meg az ügyet. Hir szerint a vizsgá-
latot megindították.

TAVIRATOK

**Szengázmergezés a fővá-
rosban.**

Budapest, dec. 31. A Tompa-utca
7. számú házban ma reggel öt óra-
kor egy kis hónapos szobában a
nagy szél és rossz kályha követ-
keztében halálos végű szerencsét-
lenség történt. A szobában három
fiatal legény aludt, kik közül egy

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" " " " 1000 " 2 " " " "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 " "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyáruháza
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth-u.
o **Nagyobb vételnél kedvezmény.** o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" " " " 1000 " 2 " 40 "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " — " 32 "
" " " " 1000 " 3 " — "

meghalt, egy haldoklik, a harmadiknak súlyos az állapota, A szerencsétlenek: Jelink Lajos tizenkilenc éves hentes két lakótársával, Göldé Ferenc kocissal és Ék Antal hentesse.

A finn alkotmány.

Budapest, dec. 31. Helsingfösből jelentik: A törvényes állapotok helyreállítására vonatkozó kérelmet tárgyaló bizottsági jelentést már a többi három rend is elintézte. A polgári rend 42 szavazattal 16 ellenében a jelentés mellett nyilatkozott míg a napirend ügy határozott hogy tartozkodó megtartását tanusit. A két utóbb említett rend amellet van hogy Finnország új kormányformájának kérdését a peticiótól elkülönítve tárgyalják és erre vonatkozólag külön javaslatot terjesztenek elő.

Magyar fegyvergyár.

Budaest, dec. 31. Szombathelyen a viládhírű lüttichi fegyvergyár nagyobb szabásu fegyvergyár felállítását tervezi, mivégből a cég képviselője Vist J. ur a közös hadügyminiszterrel, a m. k. honvédelemügyi miniszterrel lépett érintkezésbe. — Szombathely városa nagy ingyenterületet és egyéb kedvezményeket ajánlott fel az új fegyvergyár terve zőinek. A gyár 4 millió tőkével és állítólag 1400 munkással fogná üzemét megkezdeni és katonai fegyvereken kívül modern vadászpuskákat és ismétlőpisztolyokat, esetleg patronokat gyártana.

Ez volna tehát az egyetlen magyar gyár, amely vadász puskákat és ismétlőpisztolyokat készítene, ami annál kívánatosabb, mivel ezen nagy kelendőségű cikkekért eddigelé kizárólagosan a külföld szedi el a magyarok pénzét.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap délután: Kurucfurfang, népszimű; este: Aszfaltbetyár.

Hétfőn: Takarodó, dráma (ujdon-ság). Tóth Lajos jellemszínész és drámai hős első felléptével

A méltóságos csizmadiát adták tegnap este háromnegyedben telt ház előtt. Pedig az előadás megérdemelte volna a telt házat. A szereplők egy mással vetekedtek és különösen tipikus volt Vitéz, Rátkai és Erdősi alakítása. Simon Mariska is jókedvében volt, s extemporizálásával nagyon jól beillt a darab keretébe. Szabados Gizi mint Erzsike bájos és kedves is volt, s megérdemelte a sok tapsot, melyet játékaival aratott. Az előadást hangverseny követte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A tőmester pöre. Pertich József tőmesterről Lang Simon törvényhatósági bizottsági tag több diffamáló dolgot állított úgy a mult havi közgyűlésen, mint másutt is. Pertich József ezért rágalmazásért emelt panaszt Láng Simon ellen. Panaszát ma tárgyalta Marsó László aljárásbíró. Pertich Józsefet Farkas Zsigmond képviselte, Lang Simon Plaszkovich Lukács dr. védte. Minthogy a panaszt állítások elmondottaknak bizonyultak, a bíróság Lang Simon rágalmazásban mondta ki bűnösnek és ezért tizenöt napi fogházra, átvál-

toztatható 300 korona pénzbüntetésre és 90 korona perköltség megfizetésére ítélte.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

De Adolf hozzá sem uyult az asztalon heverő levélhez. Rosz hírektől tartva szólalt meg:

— Félek, hogy semmi jó sem lesz benne. Ugyan mi jót is tartalmazhatna?

— Add hát ide, kiáltott föl Harold, s ezzel felszakitva a borítékot, kivette a levelet.

E pillanatban elsápadt, Adolf pedig így kiáltott föl:

— Ugy-e bár, sejtelmem nem volt alaptalan?

— Igazad van, bátyám, de a hir nem épen rossz. Hallgasd csak mi van a levélben.

A tartalom a következő volt: Kedves öcsém!

Atyátok bjonyára mesélt előttek egy nagybácsról, aki husz éves korában, mint a vándormadár, eltűnt. Ez a nagybácsi, ez a vándormadár én vagyok. E levélben nem akarom leírni azokat a kalandokat, melyek időnkint észre térítettek. Csak annyit akarok veletek közölni, hogy kedvezett a szerencse és az idők folyamán szép kis összeget sikerült összekeresni. Ez a vagyon, kedves öcsém, legyen a tietek. Nem sokára hozzátok is viszem.

Ha szivetekben valami kis ragaszkodás él még atyátok öcsese iránt, úgy válaszoljatok.

Amint Kalkutában ügyeimet rendeztem, haladéktalanul Londonba utazom. Feleljetek postafordultával.

A ti vidám nagybácsitok Rochford John.

Miután Harold a levelet elolvasta, rövid csend következett. Majd megszólalt.

A derék nagybácsi, holnap irok neki. — Igazad van, szólalt meg Adolf, én is írni fogok.

A hangulat nyomban megváltozott, mintha hirtelenül válaszfal emelkedett volna a két testvér közé. Az est hátralévő részét hallgatással töltötték el.

Mikor Adolf visszavonult, ezt mondta leányának:

— Ugy veszem észre, hogy fivérem nagybácsink vagyonát magának akarja megkaparítani.

Harold is meg volt azonban győződve az első pillanattól fogva, hogy Adolf semmiféle eszköztől sem fog visszariadni, hogy a nagybácsit magának szerezze meg.

A nagybácsi és a két testvér között csakugyan élénk levélváltás kezdődött és minden egyes levél után feszültebb lett a viszony Harold és Adolf között.

A nyomorult pénzkérdés teremtette meg ezt a feszültséget. Mindkettőjüket a leányuk iránti forró szeretet vezérelte, de a makacs meg gondolatlanúság környezeteiknek a legkellemetlenebb órákat szerezte.

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő: DUGOVICH IMRE. Laptulajdonosok: A Z ALAPÍTÓ K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

100 drb. névjegy 70 kr-ért kapható lupunk könyvnyomdájában.

Nyilttér.*)

Az „Otthon-kávéház“

vendégeinek őszinte szivből kívánok boldog újévet. Amidőn sok szerencsét és boldogságot kérek részükre az Eg urától az ujesztendő küszöbén, nem mulaszthatom el hálás köszönetemet kifejezni azért a kegyes támogatásért, amelyben részesítettek és részesítenek. Minden igyekezetem oda irányult, hogy nagyrabecsült vendégeim igényeit és kívánságait ki-elégítsem. Igérem, hogy erre a jövőben még fokozottabb mértékben fogok törekedni és kérem, hogy az új évben, mint a multban is, tartsanak meg jóindulatukban és kegyes támogatásukkal mozdítsák elő abbéli törekvésemnek sikerét, hogy szivvel-lelékkel szolgálhassam tisztelt vendégeim érdekeit és hogy igazán Otthonukká tehessem az «Otthon»-t. Boldog újévet!

Versendi Gyula

az „Otthon-kávéház“ tulajdonosa.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Domszky Antal

Vendéglőjében színházzal szemben Vasárnap, újév napján egy első rendű tambura zenekar közreműködésével

tombola estély

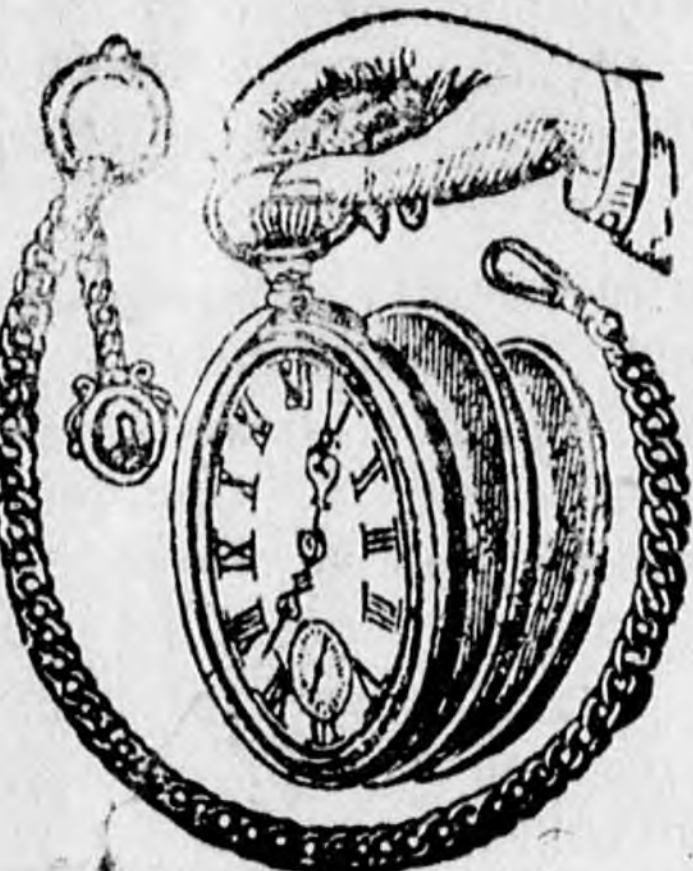
tartatik.

A gyönyörű tárgyak a vendéglő ablakában láthatók.

Kezdeté színházi előadás után

Jó ételekről és italokról gondoskodva van. — Friss csapolású kőbányai és pillóseni sör.

Még eddig nem létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra, 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal 3 frt 80 kr., egy kínai ezüst lánc 80 kr., egy valódi magyar állású tajték pipa 1 frt 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt véve 5 frt 50 kr. postaköltséggel együtt.

Meg nem tetszés esedőn a pénz visszaküldetik.

Elvem nagy forgalom csekély haszon.

SZÉTKÜ: DÉSI RAKTÁR:

KORMOS BÉLA

műórás és ékszerész

BUDAPEST, VII., István-ut 28. sz.

Legalkalmasabb újévi ajándék.

Legalkalmasabb újévi ajándék.

90 Minden óra **90**
javítás
2 évi jótállás mellett.
Vidéki javítások pontosan esz-közvetnek.
Krajczár KORMOS BÉLA műórás BUDAPEST, VII., István-ut 28.

Újévre

legalkalmasabb ajándék — disz levél dobozok, levelező-lap albumok, emlék- és imakönyvek mélyen leszállított árban

kaphatók:

VIG ZSIG. SÁNDOR

könyv és papírkereskedésében Milinovics ház — Fő-tér.

Egy jókarban lévő cséza rugós kocsli lóval és szerszámmal olcsó árban eladó.

Bővebbet:

Lévai-féle „Zöldfa“ vendéglősnél.

ÚJÉVI ÜDVÖZLETEK

Látogatóimnak jóakaróimnak és jóbarátaimnak
boldog újévet kívánok
Halbrohr Adolf,
mint a „Nemzeti nagy szálloda“ tulajdonosa.

Üzletfeleimnek és jóakaróimnak
boldog újévet kívánok
Kladek István
építési vállalkozó, téglá és cserépgyáros Szabadkán.

Vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátaimnak
boldog újévet kívánok tisztelettel
Kárpáti Jakab,
a „Széchenyi“ kávéház tulajdonosa.

Vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátaimnak
boldog újévet kívánok
Szemmáry János
vendéglős
Szabadka, Wesselényi-utca.

Üzletfeleimnek és jóbarátainak
boldog újévet kívánok
Vig Zsigm. Sándor,
könyv- és papirkereskedése és hírlapelőfizetési irodája Szabadkán Fötér

Minden ismerősömnek, jóbarátomnak helyben és vidéken
boldog újévet kívánok
Springer József,
első szabadkai sátor és edény kölcsönző intézet tulajdonosa.

Igen tisztelt vevőimnek és ismerőseimnek kívánok
boldog újévet
Csillag József és Társa
Első Szabadkai Bazár.

Az összes vendégeimnek és jóbarátaimnak ez uton kívánok
boldog újévet
Tumbász Lázó
Pest szállodás.

Vendégeimnek és ismerőseimnek
boldog újévet kívánok
Spitzer Ignác
vendéglős.

Boldog újévet kívánok
vevőimnek és jóakaróimnak
Hermann Frigyes és neje.

Mindenkinek
boldog újévet kívánok
Kladek és Hamburger
könyvnyomdája, a „Bács megyei Napló“ kiadóhivatala Szabadka, Batthányi utca.

Minden vendégének barátainak és jóakaróinak
boldog újévet kívánok
Domszky Antal
„Pilseni“ söresarnokos

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthányi-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Újévre!! vásároljon az Antikváriumában: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbjá 1 kr. levél papírok, emlék könyvek bámulatos ocsón az Antikváriumában Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Teljes ellátást keres egy külön szobával egy deák. Eövebb értesítés nyerhető a kiadóban.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelven ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu asztalos tanonc felvétetik. Cím a kiadóban.

Jó karban levő íróasztal megvételre kerestetik. Cím a kiadóban

Egyetemi hallgató bármily irodai foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat ad. Cím a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. szülész, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába (csirke piac) helyezte át.

Egy ház Wesselényi-utcában 406. sz. alatt szabadkézből eladó.

30 hektó fehér és fiksi bor eladó. I. kör, Gém-utca 420. sz.

Gazdaasszonyi esetleg egy keresztény családnál gyermekek mellé állást keres egy jobb családból való asszony. Feltételei szerények, inkább jó bánásmódott kíván.

Butorozott szoba a Széchenyi-terén kiadó bővebbet a kiadóban.

EGYEDÁRUSÍTÁSRA

világhírű, már bevezetett patent-cikket óhajtunk kizárólag fix számlára, csakis elsőrangú tekintélyes cégeknek Magyarországon nagyobb vidéki városaiban, városokint azonban csak egyetlen cégnek átadni. Névalírási ajánlatok a szakma és budapesti referentiák megjelölésével

LEOPOLD GYULA
hirdetési irodájához
BUDAPESTRE VII. Erzsébet-körü' 54.
MONOPOL jelíggel intézendők.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény**nél, **csúznál** és **meghüleséknél** bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-jegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Nedves lakások — szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiabavaló kísérletezésnek bizonyul. Megrendeléseket elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője

— SZABADKÁN. —

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését

SZILVASSY FERENCZ
zongora készítő Szabadkán
és hangoló Szabadkán
Petőfi-u. Schmier-féle ház

Elvállal hangolásokat és minden e szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan.

Meghívásra vidékre is megy. Zongorák rövidítését elvállalja.

Néhai Piros Jozsi Orchesterhegedűje

eladó

Nemzeti nagy szálloda

ünnepélyes megnyitása!

! Január hó 4-én, csütörtökön !
! este nyílik meg ünnepélyesen !

A Nemzeti nagy szálloda

tulajdonosa a szállodát a legkényesebb és a legmodernebb igényeknek megfelelően egészen újonnan rendezte be. Izlés, kényelem szeretettel párosult a berendezésnél.

A szállodának a legkitünőbb konyhája és kávéháza van.

Szabadkának és vidékének közönsége, az utasok minden kívánsága a legpontosabb kielégítést nyer.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Halbrohr Adolf,
a Nemzeti nagy szálloda tulajdonosa.

Ujdonság a szivarka hüvely gyártás terén!

A „PROGRESS“ egészségi szivarka hüvely a legjobb a világon, mely a betegségek elharapódzását megakadályozza, mert készítése közben a kéz által érintetlen marad. — „PROGRESS“ egészségi szivarka hüvely önműködő módon a gép által teljesen elkészül, mert varrása, nyomása, valamint szopókával és nicotin felszívó gyapottal való ellátása mind-mind önműködő gép által történik. — „PROGRESS“ egészségi szivarka hüvely a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nicotin mentes. — A „PROGRESS“ szivarka hüvely 100 darab 32 fillér, 1000 darab 2 kor. 80 fill., parafával 100 drb 40 fill., 1000 drb 3 kor. 60 fill.

Kizárólag csak **Krécsi A. Nándor** könyvkereskedésében, Deák-u. 1. sz. kapható.

BIHARI JAKAB

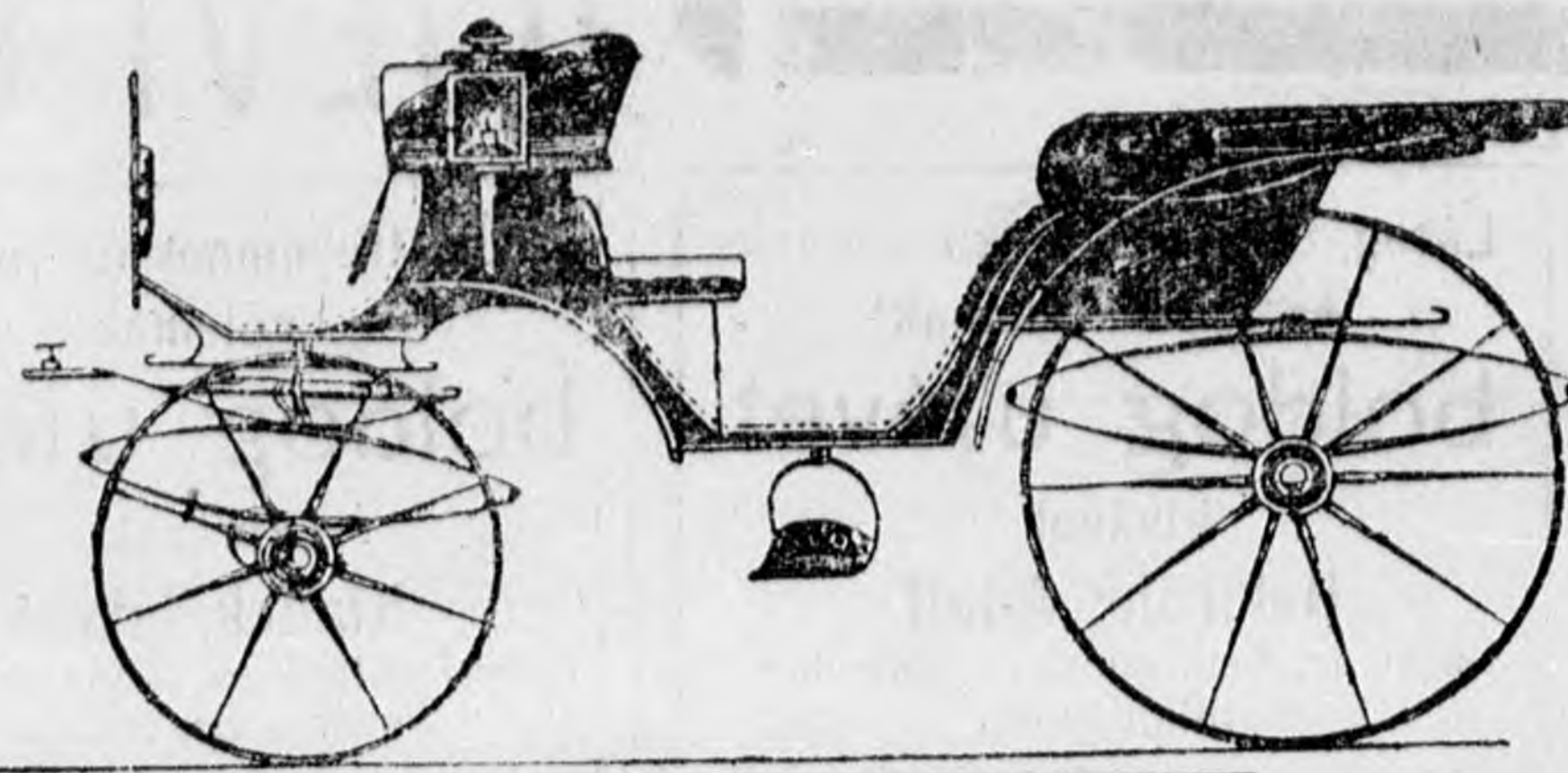
KOCSIGYÁRTÓ SZABADKÁN

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy Szabadkán, VIII. kör, 54. sz. alatt, közvetlen a vasuti állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kocsi-gyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. becses figyelmét felhívni, hogy Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1906. évi országos kiállításon ki lett tüntetve. Az 1885. évben Budapesti Állatorvosi főiskolában a patkolási tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu gummi kerekeimet. — Mindezek előrebocsátása azon reményre jogosít, hogy e téren ugy szakértelmem, mint külsinra a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok Régi kocsikat ujjakra becserélek. Átalakításokat jutányosan készítek Képes árjegyzék ingyen

Újévre!

Finom Likörök

Cognacok, Rumok

Pezsgők, csemege borok

Orosz karaván teák

Illatszerek és Szappanok

a legjutányosabb árban

szerezhetők be

Zalán Béla

drogista, tea és rum üzletében

Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.

Hol lehet legolcsóbban Kvásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	17	kor.	feljebb
Ulster	---	22	"	"
Felöltő	---	17	"	"
Gyermek öltöny	---	5	"	"
Gyermek felöltő	---	9	"	"

Külön osztály női
konfekciókban.

Női Jaquetok	---	11	kor.	feljebb
Női Paletok	---	17	"	"
Fiu és leánygallérok	---	5	"	"

RAPPAPORT GYULA

Deák-u. 3. Dr. Szilassi-féle ház
Készít drága kő foglalatokat
izléses kivitelben, divatos
ékszereket, ugy ezeknek ala-
kitását és javítását jutá-
nyos árakban. Vésnöki munkák
elfogadtatnak. Nagy válasz-
tékékszerekbenvalamint zseb
és fali órákban.

Aki jól és olcsón akar vásárolni az forduljon
egész bizalommal Hegedüs Bálint Fia Feernc
céghez, ahol a legjobb minőségű, saját őrlésű

fehér és kenyér liszteket valamint

fűszer, termény és élelmi cikkeket

a leglelkiismeretesebben szolgáló^k ki.

Naponta friss, legjobb minőségű teavaj kapható

Hegedüs Blint Fia Ferenc

mokrini gőzmalmi lisztraktár. Fűszer-, termény- és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház

Megrendeléseket kívánatra házhoz szállítok.

C aládoknak téli estékre kedves mu'atság.

Már 40 koronától

feljebb előnyös részletfizetésre is kaphatók a leg-
alkalmasabb

ujévi ajándéknak

Massagni-féle

beszélő és hangverseny

gépek (Grapho-Phonograph)

Pártos Herman

órák és ékszerésznél

Fő-tér SZABADKÁN Lénárd ház

Ugyanott mindennemű alkatrészek is kaphatók

valamint javítások is elfogadtatnak.

Vendég'ösöknek alkalmas, pénzbedobás mellett működik.

Dunántuli Közművelődési Egyesület

SORSJEGYEI

1284 nyeresemény értéke

60.000 korona.

1 főnyeresemény 30.000 korona ért.

2 főnyeresemény 10.000 korona ért.

1 drb ára 1 kor.

11 drb ára 10 kor.

Huzás 1905. március 11-én.

Kapható mindenütt a Cultur-egylet irodájában, Röck Szilárd-u. 2.

Vidékre viszonteladók kerestetnek.

Újévre a legcélszerűbb ajándék

ha veszünk egy John-féle szabad.

telített gőzü mosógépet

mely által tüzelő agyagot takarítunk és a ruháinkat
a rongálástól megóvjuk. Kapható egyedüli árusnál:

Weisz János Antal

villany-, gáz- és vízvezeték felszerelési vállblata
és műhelye

Eötvös-utca Szabadkán Csillag-féle ház

Próba mosás eszközlése céljá-
ból díjtalanul kölcsön adatik.